

Flexibility in teaching – Applying training methods that involve two-way communications enable the teacher to make quick adjustments in processes and approaches.

Practice makes perfect – Interactive instruction enhances the learning process.

Student motivation – Two-way teaching dispels student passivity.

In summary we will note that interactive training allows solving at the same time some problems. The main thing – it develops communicative skills, helps implement a student-centered approach to teaching a foreign language, providing personalization and differentiation of learning based on students' abilities, their level of training and aptitude.

References:

1. Alexander R. (1996) Other Primary Schools and Ours: Hazards of International Comparison. University of Warwick, Coventry.
2. Kevin Yee. Language Teaching Methods, 2000.
3. Panina T. S., Vavilova L. N. Modern methods of activation of training / Under. Edition. T. S. Panina. – M.: Academy, 2007.
4. Reutova E. A. Application active and the interactive of methods of training in educational process of higher education institution (methodical recommendations for teachers of Novosibirsk GAU). – Novosibirsk: Publishing house, NGAU, 2012.

Цезарюк Є.А., Мартинова О.К.

студенти

Науковий керівник: Січко І.О.

кандидат педагогічних наук, доцент,

Миколаївський національний університет

імені В.О. Сухомлинського

ФОРМУВАННЯ НАУКОВОГО СВІТОГЛЯДУ НА УРОКАХ ПРИРОДОЗНАВСТВА

У період шкільного дитинства при сприятливих умовах життя інтенсивно розвивається інтелектуальна й емоційно-вольова сфера дитини, закладаються основи правильного відношення до предметів й явищ навколишнього середовища. Важливий фактор впливу на дітей – систематична, цілеспрямована навчально-виховна робота, у якій особливе місце займає процес ознайомлення із природою. Такі видатні діячі, як А.-Ф. Дістервег, Ж.-Ж. Руссо, Й.-Г. Песталоцці бачили в природі могутнє джерело знань, засіб для розвитку розуму й волі.

Природнича освіта стала актуальною на етапі історичного розвитку суспільства, адже прилучення людини до природи через її пізнання стало засобом формування її світогляду. І тому, курс природознавства в початковій школі відіграє особливо важливу роль в становленні особистості, розвитку та виховання дитини.

Видатні діячі минулого бачили в природі могутнє джерело знань, засіб для розвитку розуму, почуттів і волі. Думка про величезне виховне значення матеріалістичних уявлень була сформульована О.І. Герценом: «Нам здається майже неможливим без природознавства виховати... потужний розумовий розвиток; ніяка галузь знань не привчає так розуму до твердого, позитивного кроку, до смиренності перед істиною, до сумлінної праці, і що ще важливіше, до сумлінного прийняття наслідків такими, якими вони вийдуть, як вивчення природи...» [3].

Такі психологи, як Л.С. Виготський, Б.Г. Ананьєв, Г.С. Костюк, О.Н. Кабанова-Меллер, О.О. Люблінська, Н.А. Менчинська, Л.В. Занков, В.В. Давидов й ін. у своїх дослідженнях показали, що між навчанням, розвитком і вихованням існує тісний зв'язок. Багато зроблено у рішенні проблеми співвідношення навчання й розвитку в дидактичному плані лабораторією, якою керував Л.В. Занков. У дослідженнях цієї лабораторії стверджується, що навчання, спрямоване тільки на засвоєння знань і вироблення навичок, не може результативно впливати на розвиток школярів [5, с. 62].

За правильно організованої навчальної діяльності дитина нагромаджує знання не хаотично, а цілеспрямовано, внаслідок чого засвоєння нею наукової інформації утворює певну систему, яка весь час розширюється, збагачується. Саме так відбувається формування наукового світогляду учня.

Основними засобами формування наукового світогляду учнів початкової школи є процес навчання, позакласна діяльність, самостійна робота. Засвоєння світоглядних аспектів знання забезпечується відбором змісту, методами викладання, міжпредметними зв'язками тощо.

Формування наукового світогляду залежить від впливу на інтелект, емоції, волю особистості, від її активної практичної діяльності.

Інтелектуальний компонент світогляду передбачає рух від безпосереднього, чуттєвого відображення дійсності до понятійного, абстрактного мислення, а потім – від абстрактного до конкретного. Результатом аналітико-синтетичної діяльності є поняття, ідеї, теорії.

Для того, щоб знання переросли у переконання особистості, вони повинні проникнути у сферу її почуттів і переживань.

Емоційний компонент наукового світогляду спонукає вчителя звертатися до особистого досвіду учнів, життєвих ситуацій, творів літератури й мистецтва, щоб створити і підтримати сприятливий соціально-психологічний фон для формування переконань.

Погляди і переконання формуються у спілкуванні та власній практичній діяльності школярів.

Практично-діяльнісний компонент наукового світогляду передбачає включення учнів у досить широку сферу практичних дій: трудову, громадську, художню, технічну та інші види діяльності, в широке коло соціальних відносин, озброєння різнобічною інформацією, досвідом спілкування.

Формуванню в учнів наукового світогляду сприяє наступність у навчанні та здійснення міжпредметних зв'язків. Ці педагогічні умови дозволяють побачити одне й те ж явище з різних точок зору, одержати про нього цілісне уявлення. Особливо великого значення у світоглядному плані набувають такі

міжпредметні взаємодії, які дозволяють учням усебічно охопити всі властивості і зв'язки об'єктів, які вивчаються. Наприклад, на основі міжпредметних зв'язків у школярів формуються такі методологічні ідеї, як єдність живої і неживої природи, спільність природничо наукових і суспільно-історичних основ взаємодії людини, суспільства і природи тощо.

Великі можливості формування наукового світогляду закладено в навчальному процесі.

Курс природознавства сприяє формуванню системи понять про явища і процеси, закономірності у природі, виховує активне і бережливе ставлення до неї.

Озброїти учнів знаннями – значить створити в їхній свідомості чіткі уявлення, навчити узагальнювати свої знання в поняттях, допомогти дітям осмислити закономірні зв'язки між об'єктами і явищами природи, виробити практичні уміння і навички.

Формування в молодших школярів наукового світогляду під час вивчення курсу природознавства передбачає навчання учнів:

1) сприймати природу не як окремі предмети і явища, а як єдине ціле, де всі предмети і явища перебувають у взаємозв'язку і взаємообумовлені;

2) розглядати природу не у стані спокою і нерухомості, а в стані безперервного руху і розвитку;

3) систематично закріплювати у свідомості поняття про матеріальність предметів і явищ, які розвиваються за законами природи.

Для формування наукового світогляду учнів необхідні такі умови:

1) добір найважливішого щодо виховання наукового світогляду фактичного матеріалу в межах курсу природознавства;

2) застосування різноманітних методів і прийомів, що спрямовують пізнання учнів на розуміння взаємозв'язку в природі та розкриття причиново-наслідкових зв'язків між предметами та явищами в їхньому розвитку;

3) створення таких ситуацій, коли в дітей виникає інтерес до явищ природи, з'являється емоційне ставлення до природи;

4) врахування індивідуальних особливостей учнів, їхнього життєвого досвіду;

5) систематичне залучення учнів до участі в суспільно корисній праці, на основі чого в них розвивається ініціатива, виникає творче ставлення до завдань учителя, формуються переконання у здатності людини пізнавати природу.

Роль уроків природознавства у формуванні наукового світогляду учнів важко переоцінити. Урок дає змогу, застосовуючи систему різноманітних методів і прийомів навчання, планомірно й послідовно проводити формування відповідних уявлень і понять про об'єкти природи. На уроках природознавства діти дістають певну суму знань, набувають умінь і навичок, які потрібні для вивчення в середніх та старших класах таких природничих предметів, як ботаніка, зоологія, фізіологія і анатомія людини, фізична географія. Для цього вчитель використовує різноманітні методи роботи, властиві природничим наукам. Найбільш важливим з них є спостереження за об'єктами та явищами природи, які забезпечують формування

спостережливості та логічного мислення, проведення лабораторних дослідів та практичних робіт, що дає виробити практичні навички та уміння.

Отже, предмет «Природознавство» має дуже великий вплив на учнів початкових класів. Адже ці уроки покликані формувати науковий світогляд, виховувати у школярів повагу до природи, праці людей, формувати в них певні трудові вміння і навички. А зміст цього предмета складає система взаємопов'язаних понять, засвоєння учнями кожного з яких потребує спеціальної методичної підготовки вчителя.

Список використаних джерел:

1. Байбара Б.М. дослід у процесі навчання природознавства // Початкова школа – 2000. – № 12. – С. 19-21.
2. Варакута О. Дидактичні умови формування природничих понять // Початкова школа. – 2000. – № 8. – С. 46-47.
3. Герцен А.И. Собрание сочинений. Т. 3. – М., 1972. – С. 95.
4. Жаркова І., Мечник Л. Керівництво процесом формування у молодших школярів природничих знань дією практичного характеру // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету. Серія: Педагогіка, 2004. – № 2. – С. 45-50.
5. Сосновская Е.Б. Методика преподавания природоведения // Учебник для ССУЗов. М.: Приор, 2005. – 208 с.; Ушинский К.Д. Избранные сочинения. – М., 1968.

Чорна С.А., Бартко Ж.В., Кордонська І.В.

викладачі,

*Могилів-Подільський технологічно-економічний коледж
Вінницького національного аграрного університету*

ДИВЕРГЕНТНІ ЗАДАЧІ – ОСНОВА РОЗВИТКУ КРЕАТИВНИХ ВМІНЬ І НАВИЧОК СТУДЕНТІВ

Сьогодні українська держава відчуває гостру потребу у фахівцях, здатних творчо підходити до вирішення життєво важливих проблем. Таке соціальне замовлення вимагає компетентнісного підходу до вивчення дисциплін природничого циклу, які формують не лише базові знання, але й соціальну компетенцію. Він реалізується в розробці нових технологій навчання, спрямованістю яких є не тільки врахування психологічних особливостей студентів навчальних закладів I-II рівня акредитації, а й розвиток їх творчого потенціалу.

Проблему розвитку творчих здібностей учнів у процесі навчання досліджували у своїх кандидатських дисертаціях Ю. Жук, Ю. Галатюк (дослідницька робота учнів), Г. Касянова (система задач для розвитку творчих здібностей), Г. Котельніков (дослідницькі лабораторні роботи) та інші [2].

В умовах посиленого росту об'єму інформації певні знання швидко «старіють» і стають непридатними для прогресивного застосування. В суспільстві виникає потреба в особистостях, які мають креативне мислення.